

Historisk Samfund for Sydøstjylland

Nyhedsbrev september 2011

Reception for Årbog 2012

Traditionen tro er der torsdag den 6.oktober kl. 16 reception for alle foreningens medlemmer, presse og andre interesserede i Spinderihallerne, Vejle i anledning af udgivelsen af vores årbog Lokalhistorie fra Sydøstjylland 2011. Ved receptionen vil redaktøren, Leif Baun, Jelling og to af forfatterne fortælle lidt om indholdet. Foreningen vil byde på en kop kaffe og kage i dagens anledning! Vi håber at såvel medlemmer som repræsentanter for pressen vil møde op for at høre hvilke nye og spændende historier redaktionsudvalget har samlet sammen til os denne gang og, for

medlemmernes vedkommende, at tage deres eksemplarer af årbogen med hjem og dermed spare foreningen for portoudgifterne!

Foredrag og andre arrangementer 2011-12

Samtidig med årbogen har vi fornøjelsen af at præsentere vinterens og forårets foredrag og andre arrangementer. Sammen med vores samarbejdspartnere rundt omkring i Sydøstjylland er det lykkedes at sammensætte et program lidt ud over det sædvanlige med fine emner og gode foredragsholdere, der vil fortælle om fortiden, både den nære og den fjerne, tidsmæssig og geografisk!

Lokalhistorisk Inspirationsdag 2012

Lørdag den 25.februar 2012 kl. 10-16 på Horsens Statsskole, Studentervænget 2, 8700 Horsens

I 2011 gennemførte vi en Lokalhistorisk Inspirationsdag. Formålet var at give foreningens medlemmer og andre interesserede, men især de frivillige der knokler i lokalarkiver og lokale museer lejlighed til at høre nyt og møde ligesindede. En arbejdsgruppe blandt deltagerne i 2011 har sat programmet sammen for en Lokalhistorisk Inspirationsdag 2012. Da det er anden gang vi gennemfører et sådant arrangement og vi derfor næppe kan vente den samme generøse støtte fra kommunerne som i 2011 har vi været nød til at indføre et deltagergebyr på 100 kr.

Inspirationsdagens program:

9.30 Ankomst og formiddagskaffe

10-12 Deltagerne vælger mellem to foredrag:

1. Erik Kann:

- ”Ude af øje – ude af sind” Om glemte og oversete kilder i Rigsarkivet og Landsarkivet

2. Lykke Olsen, Glud Museum

- Den frivillige museums/arkivmedarbejders værktøjskasse til indsamling, behandling og, især, formidling af genstande, billeder, arkivalier mm.

12-13 Frokost. Deltagerne medbringer selv deres mad. Øl og vand kan købes.

13-15 Fællesforedrag: Irene Hellvik, Dansk Landbrugsmuseum, Auning. Landbrugets forvandling i det 20 århundrede: Fra livsform til industri

15-16 Afslutning og erfaringsopsamling med henblik på 2013.

For de der har lyst til endnu mere viser Lars Bjørneboe, der er tidligere rektor på Horsens Statsskole, derefter rundt i et af Østjyllands godt gemte klenodier, nemlig Horsens Statsskoles enestående portrætsamling på hen ved et halvt hundrede originale portrætter af gode borgere fra reformationen til vore dage!

Pris pr. deltager: 100 kr. som betales ved ankomsten

Tilmelding på www.hssso.dk eller Vejleegnens Museer på 76813100 senest torsdag den 16.februar 2012. Husk at angive hvilket foredrag I vælger.

Nyt fra museer og arkiver

Horsens Museum

Straf & forbedring

Foredragsrække på Horsens Museum om fængsler

Horsens Museum sætter hen over efteråret og vinteren (2011-2012) fokus på det moderne fængselsvæsen, der blev introduceret med åbningen af Horsens Straffeanstalt i 1853.

I en eksklusiv foredragsrække tilbyder Horsens Museum tilhørerne en særlig oplevelse. Fængselsforedrag i særklasse, hvor der efterfølgende tilbydes en forfriskning. Og for dem som har lyst, holdes der ekstraordinært aftenåbent i udstillingerne. Desuden giver en af museets inspektører giver en kort introduktion til udstillingen ”Fange nr. 75 - Alberti og Fængslet”, som fortæller historien om justitsminister Alberti, hans forbrydelse og ophold i fængslet i Horsens. Alt i alt en aften ud over det normale.

Det danske fængselssystem befinder sig lige nu, efter mere end 150 år, midt i sit første generationsskifte. De gamle fængsler er langsomt ved at blive skiftet ud. Først gjaldt det fængslet i Horsens, hvor de indsatte blev overflyttet til Statsfængsel Østjylland i 2006. Og turen er nu kommet til Statsfængslet Vridsløselille. Det lukker i 2015, hvor et nyt fængsel står færdigt på Falster.

Horsens Museum har bedt fire eksperter om, at give et bud på fremtidens fængselssystem med udgangspunkt i historien, deres egne erfaringer og den virkelighed vi lever i nu. De fire foredragsholdere repræsenterer hvert deres felt indenfor det danske fængsels- og retsvæsen. Det er politidirektøren Lone Sehested, forsvarsadvokaten Ole W. Rasmussen, fængselsinspektøren Jørgen Bang, og menneskerettighedsforskeren Peter Scharff Smith.

Onsdag den 5. oktober 2011 lægger seniorforsker ved Center for Menneskerettigheder Peter Scharff Smith for. Han vil give et overblik over tankerne bag det moderne fængselsvæsen, og de ændringer fængslerne og retssystemet har gennemgået frem til nu.

Ifølge Peter Scharff Smith har det danske fængselsvæsen fra starten i midten af 1800-tallet til nu, været præget af at det i praksis ikke har været muligt, at leve op til idealerne bag tanken om ikke blot at straffe, men også at forbedre.

Peter Scharff Smith udtaler: ”Med det moderne fængselsvæsens gennembrud kom nye tanker til at præge brugen af frihedsberøvelse. Isolation, hård disciplin og religiøs påvirkning var nøgleordene i de nye anstalter, og formålet var bl.a. at forbedre de fængslede. Ifølge Peter Scharff Smith, havde forbedringer, forandringer og reformarbejde ingen virkning, og Scharff Smith konkluderer: ”i 1970’erne opgav man næsten fuldstændigt, at rehabilitere de indsatte, men indenfor de senere år er forbedringstanken vendt tilbage parallelt med, at en mere hævnorienteret straffefilosofi i en periode har præget den retspolitiske dagsorden”.

Foredragsrækken

Foredragene, som kan høres enkeltvis, begynder klokken 19.00 og varer en time. Der er begrænset deltagerantal og bindende tilmelding er derfor nødvendig på tlf. 76 29 23 50. Pris inkl. Forfriskning 75,00 kr.

Se www.horsensmuseum.dk for nærmere beskrivelse af Horsens Museum og de to nye fængselsudstillinger ”Fange nr. 75 - Alberti og Fængslet” og ”Fængslet 2.0”.

For nærmere informationer og fotografier i bedre opløsning, kontakt venligst: Museumsinspektør Maria Berg Briese

Giveegnens Museum

Efterårsferie – uge 42:

Æbler og æblemost

lørdag den 15 og søndag den 16. oktober kl. 13.30-16.30, tirsdag 18.–fredag 21. oktober kl. 11.30-13.30 og 15-16.30

Et æble er ikke bare et æble. I museets æblelund er der over 20 forskellige gamle danske æblesorter, hver med sin smag. I efterårsferien er det muligt at smage på de gamle æblesorter og være med til at lave æblemost på en mostperse efter model fra 1800-tallet, når du besøger Give-Egnens Museum. For at få den mest velsmagende æblemost skal æblerne sorteres, skæres og stemples og til sidst presses i mostpersen – et arbejde, der kræver mange hænder.

Fæld et træ og snit en ske.

tirsdag den 18. oktober 2011 kl. 11.15-15.30

Kan du snitte din egen ske? For hedebonden var det vigtigt at være dygtig til at snitte i træ, så man selv kunne lave de ting, der var brug for. Derfor tager naturvejleder Peer Høgsberg alle interesserede med på tur i museumsskoven for at fælde et træ. Tilbage på museet snittes træet til skeer, smøreknive eller pynteting. Hedeboenderne brugte nemlig også deres snitteevner til at forskønne deres hjem.

Turen i museumsboden starter kl. 11.15. Det er også muligt at deltage i snittearbejdet, hvis man besøger museet senere på dagen.

Husk praktisk tøj efter vejret.

Ulddag – få hænder så bløde som en barnenumse.

Onsdag den 19. oktober 2011 kl. 11-15.

Få hænderne i ulden og vær med til nogle af de mange historiske processer i uldbearbejdningen. Ulden skal kartes, spindes, tvindes, farves og strikkes eller væves, før det kan blive til tøj. På Give-Egnens Museums ulddag kan du nå at stifte bekendtskab med nogle af processerne. Få karterne i hånden, se rokken køre og prøv at spinde på en håndten. Vær med til at farve uld og garn med plantematerialer.

Med efterårets komme begyndte sysselarbejdet i landbrugshusholdningerne blandt andet arbejdet med ulden. De mange arbejdsprocesser lige fra ulden sidder på fårene til tøjet er på kroppen strakte sig over hele vinteren og foråret med.

Skovtur med naturen som hobbyforretning

Torsdag den 20. oktober 2011 kl. 13.00 – 15.30.

Indsamling af skovens mange farvestrålende blade er en efterårsaktivitet børn har haft fornøjelse af førhen såvel som i dag.

Vi mødes på museet og går en tur gennem museumsskoven, der rummer mange forskelligartede træer og planter. Herfra samler vi forskellige blade og andre fund fra naturen. Tilbage på museet presser vi de indsamlede blade, og vi laver ”kunstværker” af allerede tørrede blade og blomster, som billedcollager, postkort og aftryk af blade.

Husk påklædning efter vejret.

Medbring evt. en kurv og et hæfte og/eller bog til at presse blade og blomster i.

Kartoffeldag i kartoffelferien

Fredag den 21. oktober 2011 kl. 12-15.

I marken tages kartoflerne op, på komfuret koges de, på rasperen laves de til kartoffelmel – og du kan være med til det hele, når Give-Egnens Museum sætter fokus på kartoflen og andre af markens rodfrugter. Kartofflerne var for hedeboenderne en væsentlig kilde til næring, og de forskellige sorter havde hver deres anvendelse. Få jord på fingrene, bliv klogere på hedebondelivet og smag på kartofler, roer og rødbeder.

Roelygter

Lørdag den 22. og søndag den 23. oktober kl. 14-17.

Når roerne i efteråret var taget op, blev de ikke kun til foder. Ud af roerne kunne man også lave lygter. Denne dag har du mulighed for på Give-Egnens Museum at lave din egen roelygte, som vi kender det fra i dag med græskar.

Det danske måltid i 15.000 år

Tirsdag den 8. november kl. 19.

Et foredrag som kommer bag om måltidets kulturhistorie i Danmark – råvarerne, tilberedningen og serveringen gennem tiderne. Vi skal i køkkenet, i haven, på marken og selvfølgelig skal vi have et spændende kig på de ældste danske kokebøger.

Foredragsholder er museumsinspektør Bettina Buhl Blæsild, som arbejder med forskning og formidling af måltidets kulturhistorie på Dansk Landbrugsmuseum, Gl. Estrup. Foredraget er arrangeret i samarbejde med Give-Egnens Folkeuniversitet.

Pris 60 kr.

Tilmelding senest 7. november 2011.

Middelaldertaffel på Ulstrup Slot

lørdag den 29. oktober 2011 kl. 17-22

I

For tredje år i træk afholder Favrskov Middelalder sit traditionsrige og stemningsfulde Middelaldertaffel i riddersalen på Ulstrup Slot, som en spændende afslutning på årets middelalderarrangementer. Taffelet er bygget op om en stor middelaldermenu efter datidens opskrifter. Årets menu har fokus på lokale råvarer, vildt og fisk. Menuen består af 6 serveringer, så man kan faste med god samvittighed både før og efter. Før, under og efter de enkelte retter vil der være forskellige indslag. I år er der besøg af den kendte middelaldergruppe, Trotto. Det foreløbige program ser sådan ud:

Et rids af Ulstrup Slots historie fortalt af slotsfrue Marie Marqvad

Vort kor, Cecilie et Blasius, synge flerstemmige motetter og gregorianske sange.

Kædedans

Middelaldermusik med Trotto

Fortællinger om middelalderen

Aftenen afsluttes med ild og dans

Pris 375 kr. pr. billet

Prisen inkluderer varm krydderøl, 6-retters menu og underholdning i en smukt udsmykket riddersal. Øl, vin og saft kan købes. Alle er velkomne i middelalderens dragt eller i nutidens klæder... **Billetter kan reserveres** ved henvendelse til kasserer, Marianne Nyrup, Telefon 86 41 43 94 Mail: taffel@favrskovmiddelalder.dk

Ulstrup Slot ligger tæt tæt ved stationen ved Ulstrup By, 20 km fra Randers, 60 km fra Århus.

Arrangementer er ikke-kommercielt, og et eventuelt overskud går til foreningens virke.

Museet på Trapholt

Teater-brunch

**Mungo Park Kolding spiller forestillingen "Stykke for Stykke"
- midt i kunstudstilling**

Søndag 25. september kl. 11.15

Søndag 2. oktober kl. 11.15

Søndag 16. oktober kl. 11.15

Søndag 30. oktober kl. 11.15

Til udstillingen "Marcel Breuer – en gigant i det 20. århundrede" har Trapholt inviteret Mungo Park til at udvikle en monolog om Marcel Breuer og hans design. Forestillingen "Stykke for Stykke" er skrevet af dramaturg Thomas Lagermann Lundme og spilles af Jesper Riefenstahl fra Mungo Park, Kolding. "Marcel Breuer" udforsker i forestillingen de danske møbelklassikere, som var inspireret af Bauhausskolen i 1920érnes Tyskland.

Kl. 11:15 vil der ved indgangen til udstillingssalen være en introduktion til Marcel Breuer og hans designunivers fra en af Trapholts faglige medarbejdere.

Forestillingen varer 30 minutter og der kan bestilles efterfølgende brunch i café Trapholt.

Billetter købes i Trapholts foyer ELLER kan bestilles på www.koldingbilletten.dk

Priser:

160 kr. inkl. entre til museet (50,- for medlemmer af Trapholts Venner og medlemmer af Mungo Park)

288 kr. inkl. entre til museet og brunch (158,- for medlemmer af Trapholts Venner og medlemmer af Mungo Park)